

Załącznik do uchwały Nr ...../2017
Zarządu PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.
z dnia .....2017 r.

PKP POLSKIE LINIE KOLEJOWE S.A.

Zarządca narodowej sieci linii kolejowych

Wytyczne obliczania ilości wód opadowych i roztopowych na obszarze kolejowym Is-2

Warszawa, 2019

Właściciel: PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.

Wydawca: PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.

Biuro Ochrony Środowiska

ul. Targowa 74, 03-734 Warszawa

Tel.: +48 22 473 32 91

Wszelkie prawa zastrzeżone.

Modyfikacja, wprowadzanie do obrotu, publikacja, kopiowanie i dystrybucja w celach komercyjnych, całości lub części przepisu, bez uprzedniej zgody PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. – są zabronione

ROZDZIAŁ 1. POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1. Cel i przeznaczenie wytycznych

1. Celem wytycznych jest określenie ogólnych zasad obliczania ilości wód opadowych i roztopowych na obszarze kolejowym.
2. Wytyczne stosuje się podczas obliczeń niezbędnych do prawidłowego zwymiarowania systemu odwodnienia na obszarze kolejowym.
3. Wytyczne zobowiązani są stosować:
  - 1) pracownicy PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.;
  - 2) Wykonawcy świadczący usługi na rzecz PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.
4. Wytyczne powinny być stosowane w trakcie przygotowania:
  - 1) dokumentacji przedprojektowej (w tym na potrzeby studium wykonalności);
  - 2) dokumentacji projektowej (w tym na potrzeby projektów budowlanych i wykonawczych);
  - 3) dokumentacji do wniosków o uzyskanie decyzji administracyjnych (w tym decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i pozwoleń wodnoprawnych).
5. Kierujący jednostkami i komórkami organizacyjnymi PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. zobowiązani są uwzględniać wytyczne w opisach przedmiotu zamówienia lub programach funkcjonalno-użytkowych.
6. Wytyczne powinny być stosowane łącznie z:
  - 1) ustawą z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym wraz z przepisami wykonawczymi;
  - 2) ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne wraz z przepisami wykonawczymi;
  - 3) rozporządzeniem Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 10 września 1998 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle kolejowe i ich usytuowanie;
  - 4) Warunkami technicznymi utrzymania podtorza kolejowego Id-3;
  - 5) Procedurą uzyskiwania decyzji administracyjnych związanych z procesem inwestycyjnym tj. decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, decyzji lokalizacyjnych (decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o ustaleniu lokalizacji celu publicznego), pozwolenia wodnoprawnego, zezwolenia na usunięcie drzew i krzewów, decyzji o pozwoleniu na budowę,

- pozwolenia na rozbiórkę, zgłoszenia robót (brak sprzeciwu), zezwolenia na czynności zakazane w stosunku do zwierząt, roślin i grzybów (Ia-14);
- 6) Ekspertyzą dotyczącą wytycznych do projektowania odprowadzania wód opadowych i roztopowych z linii kolejowych dostępną na stronie PKP PLK S.A. w zakładce Ochrona środowiska ([link do strony internetowej](#)).
- 7) Odpowiednimi postanowieniami umów zawartych pomiędzy PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. i Wykonawcą.

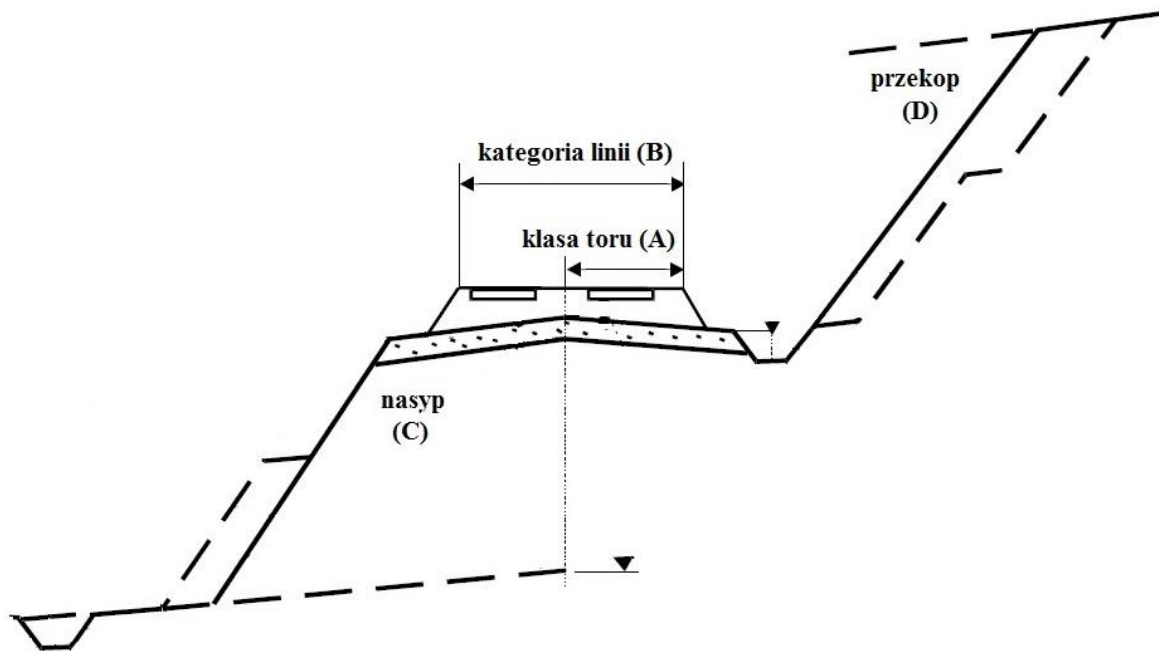
ROZDZIAŁ 2. DANE NIEZBĘDNE DO OBLICZEŃ HYDRAULICZNYCH

§ 2. Charakterystyka odwadnianego obszaru

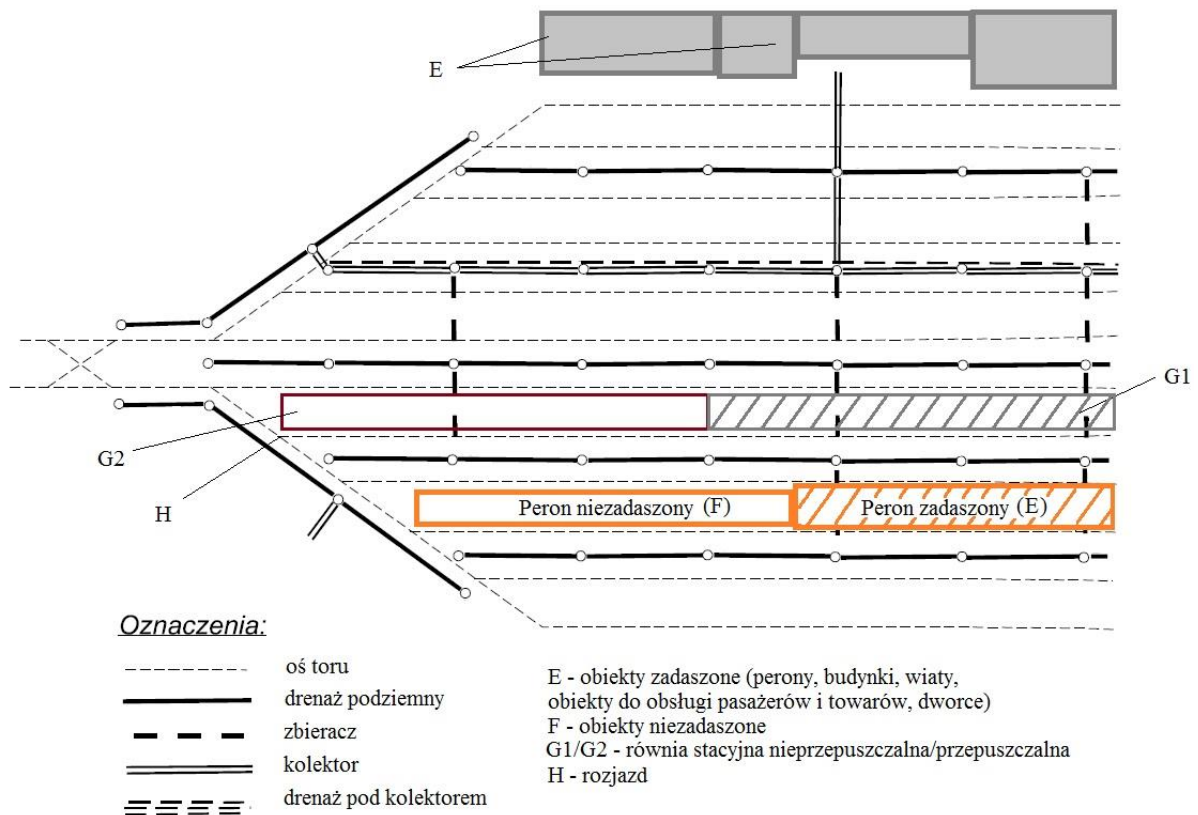
1. W celu poprawnego obliczenia ilości wód opadowych i roztopowych na obszarze kolejowym niezbędne jest określenie parametrów odwadnianego:
  - 1) obszaru kolejowego;
  - 2) obszaru przyległego, z którego wody opadowe i roztopowe wprowadzane są w sposób zorganizowany lub niezorganizowany do odwodnienia obszaru kolejowego.
2. W celu poprawnego obliczenia ilości wód opadowych i roztopowych na obszarze kolejowym niezbędne jest określenie ilości wód opadowych i roztopowych wprowadzanych na obszar kolejowy z terenów sąsiednich, w tym m. in. na podstawie udzielonych pozwoleń wodnoprawnych albo zawartych umów i uzgodnień.
3. Należy dążyć by zasięg odwadnianego obszaru i oddziaływania systemu odwodnienia nie wykraczał poza obszar kolejowy.
4. Wykonujący obliczenia ilości wód opadowych i roztopowych zobowiązany jest ustalić, co najmniej:
  - 1) potencjalny odbiornik wód opadowych i roztopowych (naturalne, sztuczne, sieć kanalizacyjna);
  - 2) właściciela i zarządzającego wodą będącą odbiornikiem wód opadowych i roztopowych;
  - 3) właściciela i zarządzającego urządzeniem wodnym będącym odbiornikiem wód opadowych i roztopowych;

- 4) właściciela i zarządzającego urządzeniami kanalizacyjnymi będącymi odbiornikiem wód opadowych i roztopowych;
  - 5) właściciela powierzchni ziemi położonej w zasięgu oddziaływania zamierzenia inwestycyjnego;
  - 6) przepustowość aktualną i maksymalną odbiornika wód opadowych i roztopowych;
  - 7) warunki odprowadzania wód opadowych i roztopowych do odbiornika z jego właścicielem i zarządzającym;
  - 8) czy system odwodnienia i odbiornik wód opadowych i roztopowych zlokalizowany jest na obszarach zagrożenia powodziowego, terenów podtopień, gruntów słaboprzepuszczalnych i dokonać analizy konsekwencji takiego stanu na odpływ wód opadowych i roztopowych;
  - 9) wielkość odwadnianej zlewni lub zlewni cząstkowych;
  - 10) sposób zagospodarowania powierzchni odwadnianej zlewni lub zlewni cząstkowych;
  - 11) wielkość zlewni cząstkowych o odmiennych właściwościach wpływających na spływ wód opadowych i roztopowych (współczynnik spływu);
  - 12) czas koncentracji terenowej dla zlewni cząstkowych o odmiennych właściwościach wpływających na spływ wód opadowych i roztopowych.
5. Wykonujący obliczenia ilości wód opadowych i roztopowych zobowiązany jest ustalić:
- 1) zakres zamierzenia inwestycyjnego;
  - 2) zasięg zamierzenia inwestycyjnego w tym niezbędną długość systemu odwodnienia;
  - 3) możliwe rozwiązania techniczne dla zamierzenia inwestycyjnego.
6. Wykonujący obliczenia ilości wód opadowych i roztopowych zobowiązany jest wykonać opracowanie graficzne w skali odpowiadającej zamierzeniu inwestycyjnemu zawierające informacje, o których mowa w ust. 2, 4 i 5.
7. Czynności, o których mowa w ust. 2, 3, 4, 5 i 6 należy wykonać w oparciu w szczególności o:
- 1) wydane pozwolenia wodnoprawne;
  - 2) podpisane umowy lub uzgodnienia;
  - 3) wizje terenowe;

- 4) założenia projektowe, w tym część graficzną zamierzenia inwestycyjnego stosownie do etapu prac;
  - 5) mapę topograficzną;
  - 6) mapę podziału hydrograficznego;
  - 7) ortofotomapę;
  - 8) numeryczny model terenu;
  - 9) mapę zagrożenia i ryzyka powodziowego;
  - 10) inne istotne dokumenty.
8. Współczynnik spływu dla wybranych zlewni cząstkowych obszaru kolejowego oraz odwadnianych terenów przylegających do obszaru kolejowego określono na rysunkach nr 1 i 2 i tabeli nr 1. Zastosowanie innych współczynników spływu dopuszczalne jest wyłącznie w wyjątkowych przypadkach wymagających uzasadnienia.
9. Współczynnik spływu dla zlewni cząstkowych obszaru kolejowego oraz odwadnianych terenów przylegających do obszaru kolejowego innych niż w ust. 8 należy przyjąć zgodnie z literaturą techniczną.
10. Celem właściwego wyznaczenia wartości współczynników spływu należy dokonać analizy rodzaju pokrycia powierzchni terenu, budowy geologicznej obszaru, spadku terenu, początkowego stanu uwilgotnienia. W przypadku występowania w danej zlewni naturalnej retencji w postaci roślinności absorbującej znaczne ilości wody, należy dobrać dolny zakres wartości współczynnika spływu, o którym mowa w tabeli nr 1.
11. Czas koncentracji terenowej dla wybranych zlewni cząstkowych obszaru kolejowego oraz odwadnianych terenów przylegających do obszaru kolejowego określono na rysunkach nr 1 i 2 i tabeli nr 2. Zastosowanie innych czasów koncentracji terenowej dopuszczalne jest wyłącznie w wyjątkowych przypadkach wymagających uzasadnienia.
12. Czas koncentracji terenowej dla zlewni cząstkowych infrastruktury kolejowej oraz odwadnianych terenów przylegających do obszaru kolejowego innych niż w ust. 11 należy przyjąć zgodnie z literaturą techniczną.

Rysunek 1. Schematyczny przekrój linii kolejowej z zaznaczonymi zlewniami cząstkowymi (oznaczenia A, B, C, D zastosowano w tabeli 1)

Rysunek 2. Schematyczny plan stacji z zaznaczonymi zlewniami cząstkowymi (oznaczenia E, F, G1, G2, H zastosowano w Tabeli 1)

Tabela 1. Współczynnik spływu wybranych zlewni cząstkowych obszaru kolejowego oraz odwadnianych terenów przylegających do obszaru kolejowego

Zlewnia cząstkowa	Współczynnik spływu ψ
1. SZLAKI KOLEJOWE	
1.1. Klasa torów (A na rysunku 1)	
1.1.1. Tor klasy 0 i 1	
podkład strunobetonowy na podsypce tłuczni 0,35 m	0,45
podkład drewniany na podsypce tłuczni 0,30 m	0,42
1.1.2. Tor klasy 2 i 3	
podkład strunobetonowy na podsypce tłuczni 0,30 m	0,42
podkład drewniany na podsypce tłuczni 0,25 m	0,39
1.1.3. Tor klasy 4	
podkład strunobetonowy na podsypce tłuczni 0,25 m	0,39
podkład drewniany na podsypce tłuczni 0,20 m	0,36
1.1.4. Tor klasy 5	
podkład strunobetonowy na podsypce tłuczni 0,21 m	0,37
podkład drewniany na podsypce tłuczni 0,16m	0,34
1.2. Kategorie linii (B na rysunku 1)	
1.2.1. Magistralne, pierwszorzędne, drugorzędne, znaczenia miejscowego	0,34 – 0,45 zależnie od: <ul style="list-style-type: none"> • klasy toru, • właściwości gruntu macierzystego; • obecności geosyntetyków w konstrukcji podłoża
1.3. Charakterystyka linii kolejowej (C i D na rysunku 1)	

Zlewnia cząstkowa	Współczynnik spływu ψ
1.3.1. Na nasypie (C)	dla toru - 0,34 - 0,45 (w zależności od klasy toru)
1.3.2. W przekopie (D)	dla nasypu/ przekopu – skarpy boczne: 0,10 – trawiasty; 0,50 – ażurowy 0,90 - betonowy (w zależności od charakterystyki skarp nasypu)
1.3.3. Na linii prostej	0,34 - 0,45 (zależnie od klasy toru)
1.3.4. Na łuku:	
1.3.5. Z przechyłką (do 7.5%)	
1.3.6. Bez przechyłki	
2. STACJE KOLEJOWE z wyłączeniem torów (E, F, G1, G2 na rysunku 2) (dla torów 0,34 - 0,45 zależnie od klasy toru)	
2.1. Zadaszone (perony, budynki, wiaty, obiekty do obsługi pasażerów i towarów, dworce) (E)	0,85 -1,00 (w zależności od spadku powierzchni)
2.2. Niezadaszone:	
2.2.1. Perony (F)	0,70-0,90 (w zależności od spadku powierzchni i rodzaju nawierzchni)
2.2.2. Równia stacyjna nieprzepuszczalna z wyłączeniem torów (G1) (w przypadku równi asfaltowej/ betonowej/ uszczelnionej)	0,85-0,90 (jak dla nawierzchni asfaltowej w dobrym stanie)

Zlewnia cząstkowa	Współczynnik spływu ψ
2.2.3. Równia stacyjna przepuszczalna z wyłączeniem torów (G2) (w przypadku równi porośniętej roślinnością na gruncie nieuszczelnionym)	0,10 - 0,50
3. BUDOWLE INŻYNIERYJNE	
3.1. Tunele	0,92 - 0,98
3.2. Mosty i wiadukty:	
3.2.1. Na mostownicach (konstrukcja ażurowa)	0,10-0,30
3.2.2. Z nawierzchnią podsypkową (konstrukcja szczelna)	0,85 - 0,90
3.3. Przejazdy	0,85 - 0,90
3.4. Przepusty	0,85 - 0,90
4. ROZJAZDY (H na rysunku 2)	
4.1. Rozjazdy	0,34 - 0,45 zależnie od klasy torów (standardy jak na odcinku toru i/lub zależne od konstrukcji rozjazdu)
5. BOCZNICE	
5.1. Bocznice	0,34 - 0,45 zależnie od klasy torów
6. TERENY PRZYLEGAJĄCE DO OBSZARU KOLEJOWEGO	
6.1. Zabudowa bardzo gęsta, nawierzchnia z bruku	0,70 – 0,80
6.2. Zabudowa zwarta	0,50 – 0,70
6.3. Zabudowa luźna	0,30 – 0,50

Zlewnia cząstkowa	Współczynnik spływu ψ
6.4. Tereny niezabudowane	0,10 – 0,25
6.5. Parki i tereny zielone	<0,15
6.6. Dachy (blacha, papa)	0,90 – 0,95
6.7. Nawierzchnie asfaltowe	0,85 – 0,90
6.8. Nawierzchnie kamienne, klinkierowe szczelne	0,75 – 0,85
6.9. Nawierzchnie jak wyżej lecz bez zalanych spoin	0,40 – 0,50
6.10. Nawierzchnie tłuczniowe	0,25 – 0,60
6.11. Nawierzchnie żwirowe	0,15 – 0,30
6.12. Powierzchnie nieumocnione	0,10 – 0,20
6.13. Lasy	0,01 – 0,15 (zależnie od spadku powierzchni)
6.14. Grunty rolne	0,05 – 0,25 (zależnie od spadku powierzchni)
6.15. Łąki	0,00 – 0,10

Tabela 2. Czas koncentracji terenowej t_k [s] wybranych zlewni cząstkowych obszaru kolejowego oraz odwadnianych terenów przylegających do obszaru kolejowego

Zlewnia cząstkowa	Prawdopodobieństwo deszczu miarodajnego p [%]	Czas koncentracji terenowej t_k [s]
1. SZLAKI KOLEJOWE		
1.1. Klasy torów (A na rysunku 1)		
1.1.1. Tor klasy 0 i 1		
podkład strunobetonowy na podsypce tłucznia 0,35 m	5	610
podkład drewniany na podsypce tłucznia 0,30 m	5	610
1.1.2. Tor klasy 2 i 3		
podkład strunobetonowy na podsypce tłucznia 0,30 m	10	610
podkład drewniany na podsypce tłucznia 0,25 m	10	610
1.1.3. Tor klasy 4		
podkład strunobetonowy na podsypce tłucznia 0,25 m	10	610
podkład drewniany na podsypce tłucznia 0,20 m	10	610
1.1.4. Tor klasy 5		
podkład strunobetonowy na podsypce tłucznia 0,21 m	20	610
podkład drewniany na podsypce tłucznia 0,16m	20	610
1.2. Kategorie linii (B na rysunku 1)		
1.2.1. Magistralne, pierwszorzędne, drugorzędne, Znaczenia miejscowego	zależnie od klasy toru	610

1.3. Charakterystyka linii kolejowej (C i D na rysunku 1)		
1.3.1. Na nasypie (C), w przekopie (D)	dla torowiska jak dla klasy torów, dla nasypów i przekopów jak dla skarp (pkt. 6.1)	610
1.3.2. Na linii prostej	zależnie od klasy toru	610
1.3.3. Na łuku:		
Z przechyłką (do 7.5%)	zależnie od klasy toru	610
Bez przechyłki		
2. STACJE KOLEJOWE z wyłączeniem torów (E, F, G1, G2 na rysunku 2) (dla torów 610 s)		
2.1. Zadaszone (perony, budynki, wiaty, obiekty do obsługi pasażerów i towarów, dworce) (E)	50	120
2.2. Niezadaszone:		
2.2.1. Perony (F)	50	150
2.2.2. Równia stacyjna nieprzepuszczalna z wyłączeniem rowów (G1) (w przypadku równi asfaltowej/ betonowej/ uszczelnionej)	50	150
2.2.3. Równia stacyjna przepuszczalna (G2) z wyłączeniem torów (w przypadku równi porośniętej roślinnością na gruncie nieuszczelnionym)	50	600
3. BUDOWLE INŻYNIERYJNE		
3.1. Tunele	50	120
3.2. Mosty i wiadukty:	50	120
3.2.1. Na mostownicach (konstrukcja ażurowa)	50	120
3.2.2. Z nawierzchnią podsypkową (konstrukcja szczelna)	50	120

3.3. Przejazdy	50	120
3.4. Przepusty	50	120
4. ROZJAZDY (H na rysunku 2)		
4.1. Rozjazdy	zależnie od klasy toru	610
5. BOCZNICE		
5.1. Bocznice	zależnie od klasy toru	610
6. ROWY ODWADNIAJĄCE		
6.1. Skarpy	50	60
6.2. Korytko ściekowe rowu odwadniającego	50	60
TERENY PRZYLEGAJĄCE DO OBSZARU KOLEJOWEGO		
6.3. Tereny zurbanizowane	100	w oparciu o wzór Kirpicha
6.4. Lasy	100	
6.5. Grunty rolne	100	
6.6. Łąki	100	

Wzór Kirpicha:

$$t_k = 0,0663 \cdot L^{0,7} \cdot J^{-0,387} \text{ [h]}$$

w którym:

t_k – czas koncentracji terenowej [h]

L – odległość od rozpatrywanego przekroju do najdalszego punktu zlewni [km];

J – spadek między tymi punktami [-]

§ 3. Charakterystyka opadów atmosferycznych

1. W celu poprawnego obliczenia ilości wód opadowych i roztopowych na obszarze kolejowym niezbędne jest określenie parametrów opadów atmosferycznych dla rozpatrywanego obszaru zlewni.
2. Wykonujący obliczenia ilości wód opadowych i roztopowych zobowiązany jest ustalić dla rozpatrywanego terenu:
  - 1) średnią roczną sumę opadów historycznych z wielolecia (H) zwiększoną o 3,5% (w związku z prognozowanymi zmianami klimatu);
  - 2) czas wyrażony w dniach w ciągu roku, w których w wieloleciu odnotowano opad;
  - 3) prawdopodobieństwo pojawienia się deszczu miarodajnego (p);
  - 4) wartość stałej A dla rocznej sumy opadów danego obszaru H i prawdopodobieństwa deszczu miarodajnego p zgodnie z tabelą nr 3.
3. Prawdopodobieństwo deszczu miarodajnego (p) dla wybranych zlewni cząstkowych obszaru kolejowego oraz odwadnianych terenów przylegających do obszaru kolejowego określono na rysunkach nr 1 i 2 i tabeli nr 2. Zastosowanie innego prawdopodobieństwa deszczu miarodajnego (p) dopuszczalne jest wyłącznie w wyjątkowych przypadkach wymagających uzasadnienia.
4. Prawdopodobieństwo deszczu miarodajnego (p) dla zlewni cząstkowych obszaru kolejowego oraz odwadnianych terenów przylegających do obszaru kolejowego innych niż w ust. 3 należy przyjąć zgodnie z literaturą techniczną.

Tabela 3. Wartość stałej A dla rocznej sumy opadów H i prawdopodobieństwa deszczu miarodajnego p

Prawdopodobieństwo p [%]	Średnia roczna wysokość opadu h [mm]			
	do 800	do 1000	do 1200	do 1500
5	1276	1290	1300	1378
10	1013	1083	1136	1202
20	804	920	980	1025
50	592	720	750	796
100	470	572	593	627

5. Dane, o których mowa w ust. 2 należy uzyskać na podstawie:
  - 1) publikowanych danych meteorologicznych;
  - 2) danych pozyskanych bezpośrednio od ich dysponentów np. Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej;
  - 3) innych źródeł.
6. Dane, o których mowa w ust. 2 należy uzyskać dla obszaru, na którym planowane jest zamierzenie inwestycyjne.

ROZDZIAŁ 3. OBLICZENIA HYDRAULICZNE

§ 1. Zasady obliczania miarodajnego przepływu

1. Projektując system odwodnienia obszaru kolejowego (w tym wykonując operaty wodnoprawne) Wykonawca zobowiązany jest wykonać wszystkie jego elementy wymagane przepisami ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne.
2. Przygotowując obliczenia hydrauliczne w tym na potrzeby operatu wodnoprawnego Wykonawca zobowiązany jest szczegółowo zaprezentować cały cykl obliczeniowy (dane wejściowe, wzory, wstawienia, przekształcenia, itp.).
3. Miarodajny przepływ obliczeniowy Q (ilość wód opadowych i roztopowych) zaleca się obliczać na podstawie metody granicznych natężeń deszczu. Zastosowanie innych metod dopuszczalne jest wyłącznie w uzasadnionych przypadkach.
4. Miarodajny przepływ obliczeniowy Q należy obliczyć według poniższego algorytmu postępowania:
  - 1) granice, wielkość zlewni cząstkowych o odmiennych właściwościach wpływających na spływ wód opadowych i roztopowych i przypisane im współczynniki spływu należy przyjąć po wykonaniu czynności, o których mowa w §2;
  - 2) w przypadku zlewni składającej się z obszarów o zróżnicowanym współczynnikiem spływu wartość współczynnika spływu dla analizowanego obszaru należy przyjąć jako średnią ważoną obliczoną ze wzoru:

$$\psi = \frac{\psi_1 \cdot F_1 + \psi_2 \cdot F_2 + \dots + \psi_n \cdot F_n}{F_1 + F_2 + \dots + F_n} = \frac{\sum_{i=1}^{i=n} \psi_i \cdot F_i}{\sum_{i=1}^{i=n} F_i}$$

w którym:

ψ_i – współczynnik spływu dla danej zlewni cząstkowej [-]

F_i – powierzchnia danej zlewni cząstkowej [ha]

- 3) czas koncentracji terenowej t_k należy przyjąć po wykonaniu czynności, o których mowa w §2;
- 4) w przypadku zlewni składającej się z obszarów o zróżnicowanym współczynniku spływu, czas koncentracji terenowej dla analizowanego obszaru należy przyjąć jako średnią ważoną obliczoną ze wzoru:

$$t_k = \frac{t_{k1} \cdot F_1 + t_{k2} \cdot F_2 + \dots + t_{kn} \cdot F_n}{F_1 + F_2 + \dots + F_n} = \frac{\sum_{i=1}^{i=n} t_{ki} \cdot F_i}{\sum_{i=1}^{i=n} F_i}$$

w którym:

t_{ki} – czas koncentracji terenowej dla poszczególnych zlewni cząstkowych [s]

F_i – powierzchnia danej zlewni cząstkowej [ha]

- 5) założyć wstępną prędkość przepływu wody w systemie odwodnienia na podstawie czynności, o których mowa w §2;
- 6) obliczyć wstępnie czas miarodajny deszczu t_m według wzoru:

$$t_m = 1,2 \cdot \frac{l}{v} + t_k$$

w którym:

t_m – czas miarodajny deszczu [s]

l – długość kanału w metrach

v – prędkość przepływu [$m \cdot s^{-1}$]

t_k – czas koncentracji terenowej [s] za tab. 3

- 7) obliczyć wstępnie natężenie miarodajne opadu q według wzoru:

$$q = 15,347 \frac{A}{\{(t_m)^{0,667}\}}$$

w którym:

A – wartość stała według tabeli 3 i przyjętych założeń

t_m – czas miarodajny deszczu [s]

- 8) obliczyć wstępnie miarodajny przepływ obliczeniowy Q według wzoru:

$$Q = F \cdot \psi \cdot q$$

w którym:

F – powierzchnia odwadnianej zlewni [ha]

ψ – współczynnik spływu odwadnianej zlewni [-]

q – natężenie deszczu miarodajnego [$dm^3 \cdot s^{-1} \cdot ha^{-1}$]

Obliczony Q należy przedstawić w $\text{dm}^3 \cdot \text{s}^{-1}$; $\text{m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$, $\text{dm}^3 \cdot \text{s}^{-1}$, $\text{m}^3 \cdot \text{h}^{-1}$; $\text{m}^3 \cdot \text{rok}^{-1}$.

Wykonawca zobowiązany jest określić założenia przyjęte do określenia maksymalnego godzinowego, średniego dobowego oraz średniego rocznego Q;

- 9) dla wyliczonego wstępnego miarodajnego przepływu obliczeniowego Q dokonać doboru wymiarów systemu odwodnienia. Zaleca się wyznaczenie pola przepływu, obwodu zwilżonego, promienia hydraulicznego, rzeczywistej prędkości przepływu i przepustowości systemu odwodnienia w oparciu o wzory do obliczeń hydraulicznych koryt otwartych;
- 10) jeśli otrzymana wartość przepustowości systemu odwodnienia jest większa od miarodajnego przepływu obliczeniowego, o którym mowa w pkt 9, wymiary systemu odwodnienia dobrano prawidłowo;
- 11) obliczyć ponownie czas miarodajny deszczu t_m według wzoru, o którym mowa w pkt 6 z wykorzystaniem rzeczywistej prędkości przepływu, określonej w ramach pkt 9;
- 12) powtórzyć czynności, o których mowa od pkt 5 do pkt 11 aż do uzyskania zgodności kolejno obliczonych czasów miarodajnych deszczu, o których mowa w pkt 6 i pkt 11 co najmniej do:
  - a) 5% dla $t_m < 900\text{s}$
  - b) 10% dla $t_m > 900\text{ s}$
- 13) jeśli warunek, o którym mowa w pkt 12 został spełniony należy uznać, że obliczenia zostały wykonane poprawnie.

§ 2. Zasady prezentacji wyników obliczeń

1. Projektując system odwodnienia obszaru kolejowego (w tym wykonując operaty wodnoprawne) Wykonawca zobowiązany jest wyniki obliczeń zaprezentować w sposób zawierający co najmniej:
  - 1) maksymalną ilość wód opadowych lub roztopowych wyrażoną w $\text{m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$ odprowadzonych do:
    - a) wód,
    - b) ziemi,
    - c) urządzeń wodnych,
    - d) systemu kanalizacji zbiorczej

poprzez każdy wylot z podaniem nazwy odbiornika i jego właściciela/zarządcy;

- 2) średnią ilość wód opadowych lub roztopowych wyrażoną w $m^3 \cdot rok^{-1}$ odprowadzonych do:
  - a) wód,
  - b) ziemi,
  - c) urządzeń wodnych,
  - d) do systemu kanalizacji zbiorczejpoprzez każdy wylot;
- 3) udział procentowy maksymalnej i średniej ilości wód opadowych lub roztopowych z obszaru przyległego, z którego wody opadowe i roztopowe wprowadzane są w sposób zorganizowany lub niezorganizowany do odwodnienia obszaru kolejowego w stosunku do maksymalnej i średniej ilości wód opadowych lub roztopowych odprowadzanych przez każdy wylot;
- 4) czas wyrażony w dniach, kiedy następuje odprowadzanie wód opadowych lub roztopowych do wód;
- 5) powierzchnię rzeczywistą i zredukowaną zlewni odwadnianej przez każdy wylot;
- 6) powierzchnię rzeczywistą i zredukowaną:
  - a) obszaru kolejowego;
  - b) obszaru przyległego, z którego wody opadowe i roztopowe wprowadzane są w sposób zorganizowany lub niezorganizowany do odwodnienia obszaru kolejowegoodwadnianą przez każdy wylot z podaniem zarządzającego powierzchnią ziemi;
- 7) informację, czy wody opadowe lub roztopowe są ujmowane w system kanalizacji zbiorczej;
- 8) ilość wód opadowych lub roztopowych odprowadzanych do systemów kanalizacji zbiorczej z terenów uszczelnionych wyrażoną w m^3 ;
- 9) rodzaj urządzeń do retencjonowania wody z terenów uszczelnionych i ich pojemność;
- 10) stosunek pojemności urządzeń do retencjonowania wody z terenów uszczelnionych do rocznego odpływu z terenów uszczelnionych.

ROZDZIAŁ 4. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Projektując system odwodnienia obszaru kolejowego (w tym wykonując operaty wodnoprawne) Wykonawca zobowiązany jest stosować zasadę racjonalnego prowadzenia obliczeń hydraulicznych biorąc pod uwagę obowiązek ponoszenia opłat za usługi wodne, o których mowa w Rozdziale 5 *Instrumenty ekonomiczne w gospodarowaniu wodami* ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne i przepisów wykonawczych.
2. W sprawach nieuregulowanych instrukcją obowiązują regulacje wynikające z powszechnie obowiązujących przepisów prawa w szczególności ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne i przepisów wykonawczych.